

80 . Lazuri | Județ: Satu Mare | Punct: Lubi Tag | Anul: 1995

Anul: 1995

Cod RAN: 137979.01

Perioade: Preistorie, Protoistorie, Antichitate, Evul Mediu

Epoci: Epoca bronzului, La Tène, Epoca romană timpurie, Epoca migrațiilor, Epoca medievală timpurie

Tipuri sit: locuire

Categorii sit: Domestic, Neatribuit

Autori: János Némethi, Ioan Stanciu

Instituții: Muzeul Județean Satu Mare, Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca

Cercetări arheologice la Lazuri

Raport

<P>

Institutul Român de Tracologie în colaborare cu Muzeul județean Satu Mare și Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj Napoca și cu participarea Universității din Ujgorod (Ucraina) a continuat săpăturile arheologice (reluat în anul 1993) în hotarul comunei Lazuri, punctul de hotar numit "Luby-tag". În cele opt suprafețe cercetate (6 x 6 m) au apărut un bogat material ceramic și câteva obiecte de bronz (lamă de seceră, brătară de bronz) aparținând culturii Suciului de Sus, faza evoluată a culturii Culciu Mare. Au fost descoperite și câteva complexe care indică o legătură a culturii Suciului de Sus (faza târzie) cu ceramica canelată a Culturii Gava și două locuințe din epoca Latène (două fibule de tip Lt.C1, brățări de sapropelit, alte obiecte metalice, ceramica lucrată cu roata de factură celtică și lucrată cu mâna, de tradiție hallstattiană locală).<P>

În campaniile din anii 1993-1994 au apărut gropi de tipul bine cunoscut pe întreg teritoriul Daciei, de formă pâlnie așezată cu gura în jos, care pătrund în lutul galben. Gropile, inițial, au fost folosite pentru păstrarea priviziilor, iar apoi, drept gropi de uz menajer.<P>

Materialul cel mai abundent îl reprezintă ceramica modelată cu mâna și la roată (cești, vase de tip borcan, fructiere, căni, chiupuri); nu lipsesc nici fragmentele de rășnițe. În groapa nr.16 s-a găsit și un obiect de fier, este vorba de o daltă de tipul celor rotunde cu vârful lățit (folosită deopotrivă în făurărie, cât și pentru alte lucrări, de exemplu cioplirea pietrei, primul obiect din fier descoperit în N-V României din această perioadă).<P>

Datarea gropilor se înscrie în perioada sec I a.Chr. - I p.Chr. Menționăm că, pe cuprinsul celor două secțiuni, au mai apărut și alte materiale din Latènul târziu, însă nu în context stratigrafic clar.<P>

În campania de săpături din anul 1995 n-au fost descoperite complexe dacice din Lt.D.<P>

<P>

II. Așezările din mileniul I p.Chr.

A continuat investigarea sistematică a așezărilor din punctul Lubi Tag, fiind deschise 13 suprafețe (în total 405 m²).<P>

Așezarea din epoca romană. A fost complet cercetat complexul L.9, parțial identificat și cercetat în campania anterioară. <P>

Are în plan o formă dreptunghiulară - alungită - cu marginile și fundul neregulat săpate (lungime pe axă = 9,72 m, lățime medie = 2 m, adâncime medie = 1 m). Prin materialul din inventar, relativ bogat, poate fi datat în epoca romană. Destinația reală a complexului rămâne deocamdată incertă. A fost cercetată o nouă groapă dreptunghiulară (1,26 x 1,12 m) cu pereții arși, orientată nord-sud cu laturile mai lungi. Spre deosebire de complexe similare cunoscute în această așezare, se pare că în acest caz stratul compact de lutuală arsă de pe pereți a fost cojit în mod premeditat, bucăți masive fiind așezate pe fundul gropii, în

porțiunea sa centrală, peste un craniu de mistreț, parțial dezmembrat și alte oase de animal, unele puternic arse. Elementul important, în umplutura acestei gropi au apărut fragmente ceramice din epoca romană, astfel că problema datării acestui tip de complex, până acum nesigură, pare să fi fost soluționată.<P>

Unele dintre numeroasele gropi cilindrice, de dimensiuni mici, aparțin de asemenea, epocii romane și delimitează, probabil, porțiunile corespunzătoare unor locuințe de suprafață ori anexe gospodărești. În vecinătatea vestică a așezării a fost prelungită S IV, cu scopul dublu, de a verifica limita exactă a așezării în această direcție și posibilitatea depistării necropolei. A fost identificat un strat de cultură superficial, databil în epoca romană și mai multe gropi mici, cilindrice, una complet umplută cu chirpic ars.<P>

Descoperirea unei fibule romane de bronz care - la fel ca o piesă descoperită în campania anterioară - poate fi datată cel târziu spre mijlocul sec. II, sprijină posibilitatea existenței unui orizont cronologic corespunzător primei jumătăți a sec. II.<P>

Așezarea din sec. al VI-lea. Au fost cercetate alte trei locuințe (L 11, L 14, L 17), cu plan de formă cvasi-pătrată, parțial adâncite în sol, cu cuptor amenajat într-un bloc de lut cruțat, situat în colțul nord-vestic. L 11 avea un al 2-lea cuptor, scobit în unul dintre pereții gropii locuinței. Excelentei conservări a acestor complexe se datorează posibilitatea de a obține noi indicii referitoare la sistemul constructiv al locuințelor (spre exemplu, câte două gropi de stâlpi pe axa locuinței). Indicii stratigrafice, ca și existența celor două cuptoare, par să sugereze în cazul L 11 utilizarea ei pe parcursul a două faze. O astfel de situație a fost clar înregistrată în cazul L 17. A fost descoperită o cantitate mare de ceramică, în întregime lucrată cu mâna și foarte mulți vălătuci din lut ars (de mărimi și forme variate). Un alt complex (L 18) - poate o anexă gospodărească - cu formă neregulată în plan și parțial adâncit în sol, se caracterizează prin existența a două cuptoare menajere, scobite în unul dintre pereți.<P>

Așezarea medievală timpurie. Pentru prima oară au fost identificate în punctul Lubi Tag complexe arheologice databile în ultimele trei secole ale mileniului I p. Chr.. A fost cercetată o locuință (probabil) cu plan neregulat, parțial adâncită în sol, fără instalație pentru foc și mai multe gropi, unele sigur menajere, altele - parțial cercetate - de formă dreptunghiulară în plan, cu destinație nesigură. Stratigrafia, dar și materialul recoltat, sugerează existența a două orizonturi cronologice distincte: unul plasabil în sec. VII - VIII, celălalt pe parcursul sec. IX - X. Alături de ceramică au fost descoperite și piese metalice (îndeosebi lame de cuțit din fier), remarcând din inventarul Gr. 72 terminația în formă de tirbușon a unui cercel din bronz și lama unui topor de fier.

Informații suplimentare online

[Raportul 303 din cronica.cimec.ro](http://raportul303.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.cimec.ro)
